

16 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» —«*Lloat sigueu*»—

29 No parlem tan sols d'ECOLOGIA, sinó d'ECOLOGIA INTEGRAL

Francesc ens ha proposat que reflexionem des de la perspectiva d'una **ecologia integral**. Quin significat atribueix a aquesta expressió?

Els éssers humans no tan sols vivim en la natura, sinó que en som una part. Per tant, quan parlem de protegir la natura, també parlem de nosaltres, de cadascun de nosaltres i del conjunt de la humanitat. «*Tot està íntimament relacionat, de tal manera que els problemes actuals requereixen una mirada que tingui en compte tots els factors de la crisi mundial*» (LS 137).

Per aquest motiu, en la seva Carta Francesc al·ludeix a diversos aspectes essencials o dimensions d'una **ecologia integral**:

— **Ecologia mediambiental.** «*L'ecologia estudia les relacions entre els organismes vivents i l'ambient en el qual es desenvolupen*» (LS 138). Sí, la realitat humana forma part del medi ambient. «*La natura no ha de ser considerada com quelcom separat de nosaltres, o tan sols com l'àmbit en què vivim*» (LS 139).

— **Ecologia econòmica.** Parlar d'ecologia exigeix parlar d'algunes activitats humanes que contaminen. En els processos de creixement i desenvolupament cal tenir en compte una «*ecologia econòmica capaç d'obligar a considerar la realitat de manera més àmplia. Perquè la protecció del medi ambient haurà de constituir una part integrant del procés de desenvolupament, i mai no la podrem considerar com si fos quelcom a part*» (LS 141).

— **Ecologia social.** En l'anàlisi dels problemes ambientals cal tenir en compte els *diferents contextos humans*: família, relacions laborals, vida urbana, vida rural... Tot el que debilita les institucions socials debilita el medi ambient. En canvi, la solidaritat i el civisme afavoreixen la qualitat de vida i, per tant, també l'ambient. «*Tot està relacionat, i l'actuació de les institucions socials també té conseqüències en el medi*

ambient i en la qualitat de la vida humana. Qualsevol violació de la solidaritat i del civisme produeix danys en l'ambient» (LS 142).

— **Ecologia cultural.** Les *riqueses culturals* també formen part de l'ambient en el qual l'ésser humà desenvolupa la seva vida; per tant, cal protegir-les, bo i respectant la diversitat cultural com una riquesa. La desaparició d'una cultura pot ser tan greu com la desaparició d'una espècie animal. *«Juntament amb el patrimoni natural, hi ha un patrimoni històric, artístic i cultural que també està amenaçat. Aquest patrimoni és part de la identitat comuna d'un lloc i constitueix la base sobre la qual es pot construir una ciutat habitable» (LS 143).*

— **Ecologia de la vida quotidiana.** L'entorn on vivim influeix en la nostra manera de ser, de pensar i d'actuar. El context influeix en les possibilitats d'aconseguir la felicitat. El caos i el soroll poden ser compensats amb relacions humanes càlides i cordials. *«Un desenvolupament autèntic comporta assegurar una millora integral de la qualitat de la vida humana, i això implica tenir en compte l'espai on transcorre l'existència de les persones» (LS 147).*

— **Ecologia de l'espai vital.** Determinades conductes es poden veure afectades pels espais físics on vivim. És important construir ciutats i barris ben dissenyats, amb zones verdes, per tal que els qui hi visquin en puguin gaudir. La possessió d'un habitatge té molt a veure amb la dignitat de les persones. La qualitat i la freqüència del transport també hi contribueixen. Bo i assumint que la vida urbana és preponderant, també caldrà tenir cura dels àmbits rurals (cf. LS 152-154).

«El reconeixement de la dignitat peculiar de l'ésser humà sovint contrasta amb la realitat caòtica que molts han d'aquatar en algunes ciutats» (LS 154).

— **Ecologia de la persona.** L'ésser humà ha de respectar la seva pròpia naturalesa i evitar de manipular-la per capritx, creient que té un poder absolut sobre el seu cos i la seva vida; i també ha de reconèixer i respectar la **diversitat sexual**. *«L'ecologia humana també implica una realitat profunda: la relació de la vida de l'ésser humà amb la llei moral escrita en la seva pròpia naturalesa, necessària per a la creació d'un ambient més digne. [...] També la valoració del propi cos, en la seva feminitat o masculinitat, és necessària per a reconèixer-nos a nosaltres mateixos en el trobament amb el qui és diferent» (LS 155).*

«Un desenvolupament autèntic comporta assegurar una millora integral de la qualitat de la vida humana, i això implica tenir en compte l'espai on transcorre l'existència de les persones» (LS 147).

- Et sembla oportú plantejar la qüestió de l'*ecologia integral* tal com ho ha fet el papa Francesc? Hi has descobert cap novetat?
- Pensa en algun lloc del teu entorn més proper (habitació, casa, carrer, ciutat...). Quins elements expressen la teva manera de pensar, sentir o actuar? Què caldria modificar perquè el teu entorn fos més ecològic?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS